

Fokus på celletal

Hans Damtoft Jacobsen
Driftsleder ved Flemming Pedersen

Michael Lyrhøj Mortensen
Mælke kvalitetsrådgiver, SEGES Innovation

07-12 2022

Dagsorden

- Hvorfor arbejde med celletal
- Forberedelse på DMS inden besøg
- Opsamling af data under malkning
- Hvad er det, vi ser på bedrifterne?
- Hvor er vi i dag
- Fremtiden

Hans Damtoft Jakobsen

- Fodermester v. Flemming Pedersen i 8 år
- Løbende udvidelse fra 275 til i dag 550 køer
- 12.000 kg EKM
- Malker i en 2x20 side by side
- Fra 2 til 8 forskellige malkere

Hvorfor arbejde med celletallet

- Let stigende celletal – indtil det stak af
- Forsøgte "symptombekæmpning"
- December 2021, kold periode – noget måtte gøres!

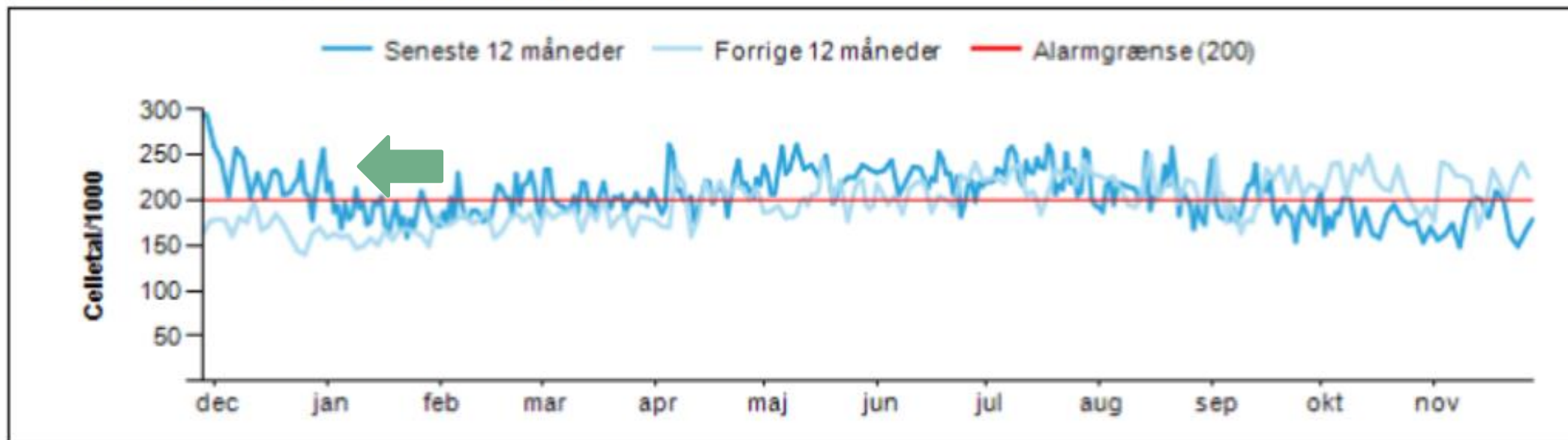

Hvad gjorde vi?

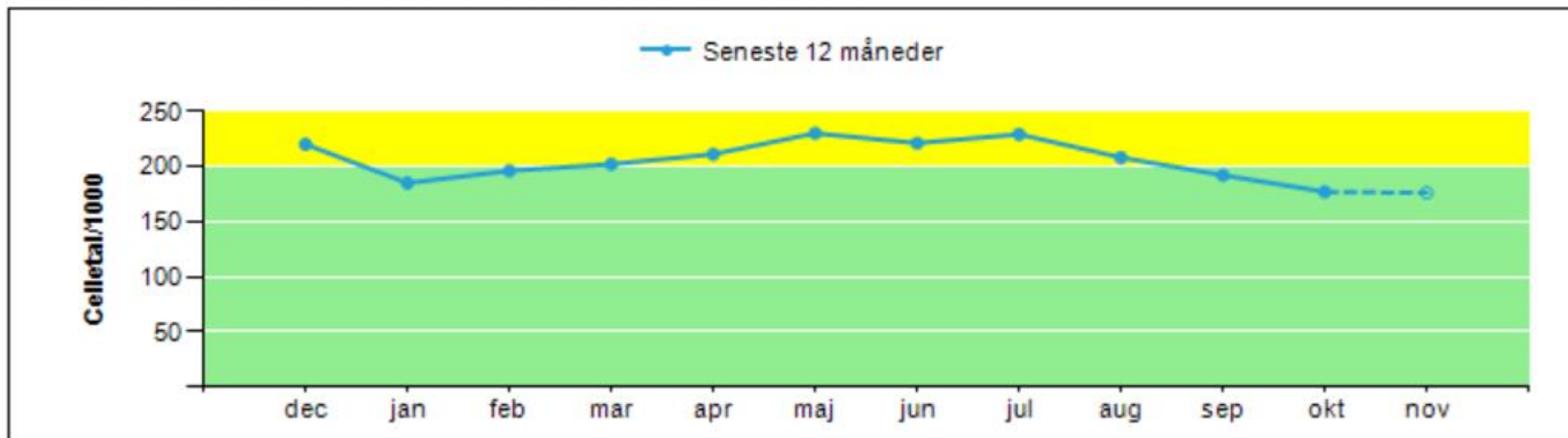
- Kontaktede Michael
- Forberedte sig over DMS
- Var med på malkning
- Gennemgang af teori og observationer med ansatte

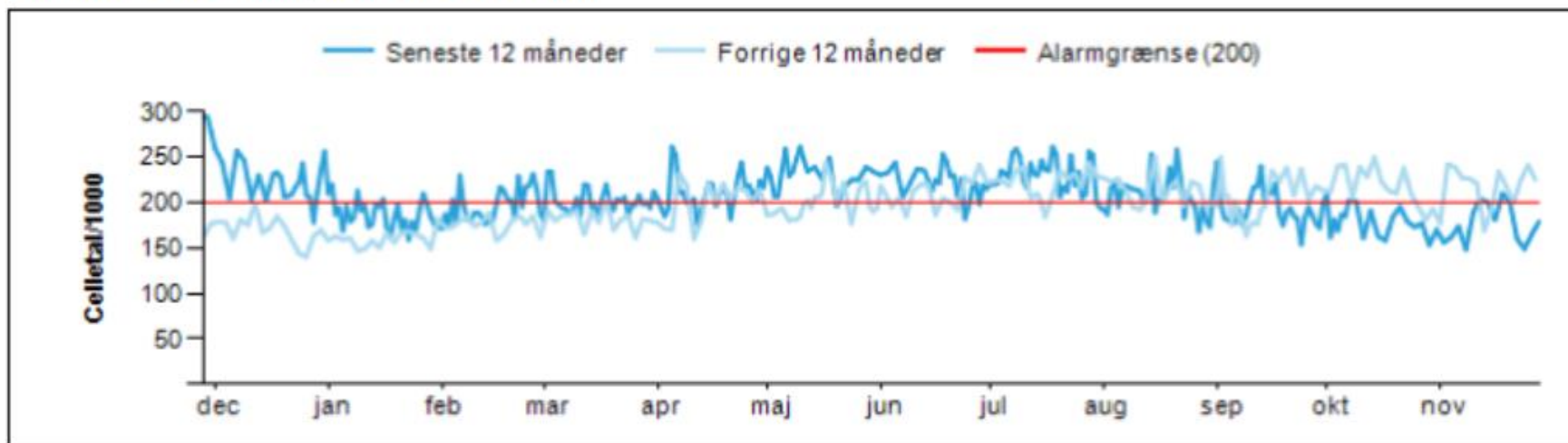
Cellletal i leveret mælk, seneste 24 måneder

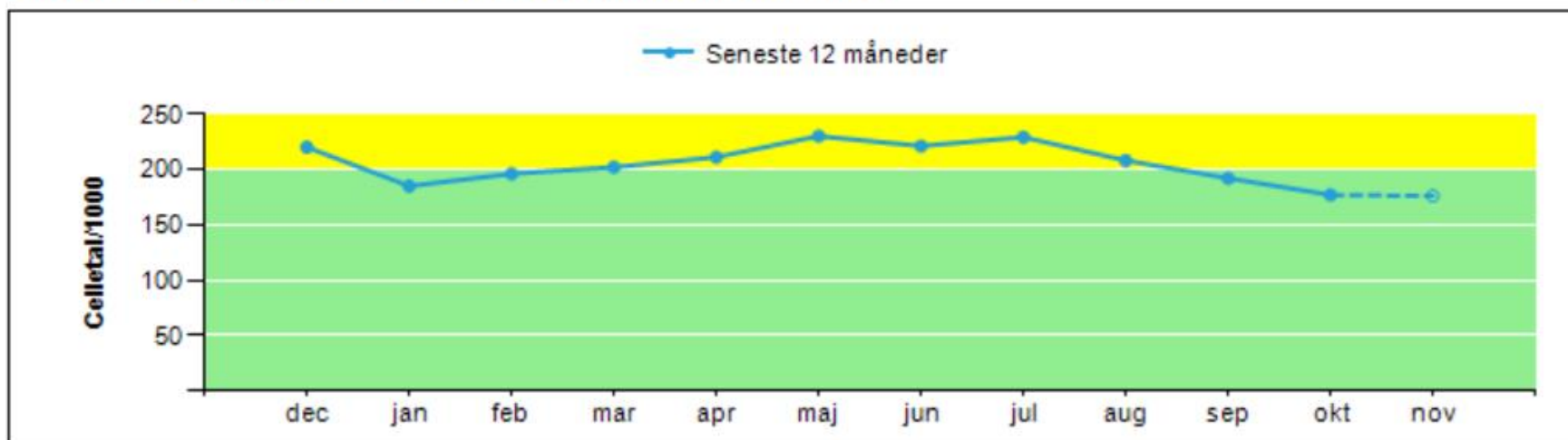
Geometrisk celletal pr. måned i leveret mælk, seneste 12 måneder

Celletal i leveret mælk, seneste 24 måneder

Geometrisk celletal pr. måned i leveret mælk, seneste 12 måneder

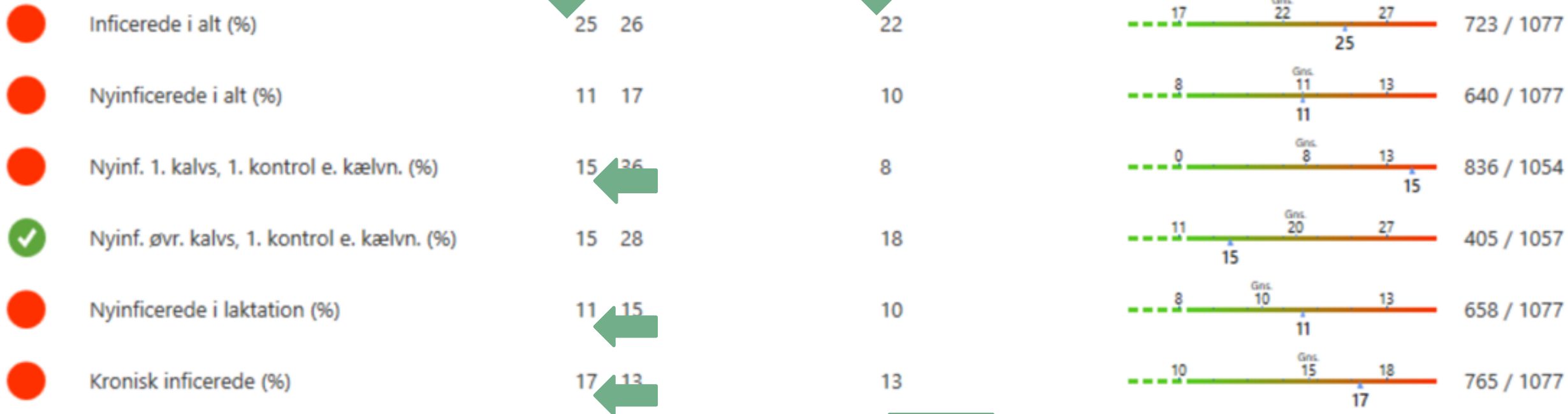

Gns. seneste 12 mdr.

Ydelseskontrol	31.10.2022	5.934.718	533,9		11.117	4,43	492	3,81	423	1,16	12.200	12.044
Leveret til mejeri	31.10.2022	5.787.811	533,9		10.841	4,62	501	3,82	414	1,21		12.005
Pct. leveret/diff.	31.10.2022			➔	98	-0,20						

Forberedelse på DMS – Nøgletal yversundhed

^ Sundhed - Yversundhed

Gns. celletal på kontroldato

Kontroldato:	18/5	15/6	3/8
Yktr. alle køer	227	178	252
- 1. kalvs	150	89	194
- 2. kalvs	116	122	187
- Øvrige	351	280	334
Mejeri	222	186	223*

Køer med infektion (forhøjet celletal) på kontroldato

%-andel (og antal) på kontroldato:	18/5	15/6	3/8	Alarmgrænse
Inficerede i alt	22% (96)	18% (79)	27% (114)	22 %
Nyinficerede i alt	12% (41)	6% (22)	18% (61)	10 %
- 1. kontrol efter kælv., 1. kalvs	12% (2)	7% (1)	43% (6)	8 %
- 1. kontrol efter kælv., øvr. kalvs	15% (4)	0% (0)	32% (9)	18 %
- Øvrige (=nyinficerede i laktation)	12% (35)	6% (21)	15% (46)	10 %

* Sidste tankprøve inden Y-kontrol

(Infektion: Celletal/1000 over 200 for 1. kalvs og 200 for øvrige kalvs)

Diagnostik og yverbehandlinger

Registreringer
Hold musen over og se anbefalinger til at forebygge sygdommen

Registreringer pr. måned

Registreringer pr. lakt.nr.

Registreringer pr. laktationsstadie

Dyr nr.	Registrering	Lakt. nr.	Dato	Graduering	Genbehandling
	E. coli	2. kalvs	15-11-2022	Akut	Nej
	Str. uberis	1. kalvs	15-11-2022	Akut	Nej
	Koagulase negative stafylokokker, CNS	1. kalvs	12-10-2022	Akut	Nej
	Str. uberis	1. kalvs	11-10-2022	Akut	Nej
	E. coli	2. kalvs	10-10-2022		Nej
	E. coli	2. kalvs	10-10-2022	Akut	Nej
	Dyrkningsnegativ	1. kalvs	29-09-2022	Akut	Nej
	E. coli	Øvrige kalvs	27-09-2022	Akut	Nej
	E. coli	Øvrige kalvs	21-09-2022	Akut	Nej
	Str. uberis	2. kalvs	20-09-2022	Akut	Nej
	E. coli	Øvrige kalvs	09-09-2022	Akut	Nej
	Koagulase negative stafylokokker, CNS	Øvrige kalvs	09-09-2022	Akut	Nej
	Dyrkningsnegativ	Øvrige kalvs	09-09-2022	Akut	Nej
	Koagulase negative stafylokokker, CNS	2. kalvs	09-09-2022	Akut	Nej

Registreringer

- Dyrkninger
- PCR
- Yverbetændelse
- Goldning antibiotika
- Intern patteforsegling

Laktationsstadie

- Nykælvere 0-30 dg. efter kælv.
- Laktation 31-60 dg. efter kælv.
- Laktation 61 dg. efter kælv.
- Goldning (120 dg. før forv. kælv.)

Graduering

Alle v

Lakt. nr.

- 1. kalvs
- 2. kalvs
- Øvrige kalvs

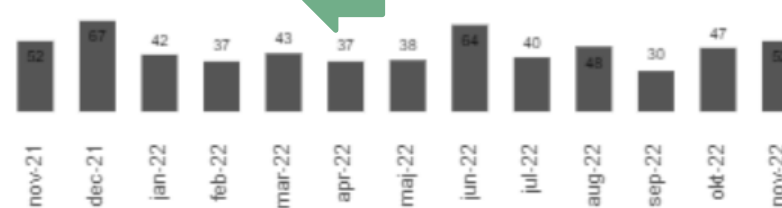
Vælg periode

- Seneste 12 måneder
- Forrige 12 måneder

Genbehandlinger

- Ja
- Nej

Antal kælvninger pr. måned

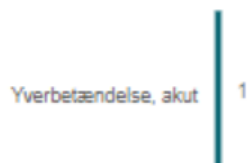

131
Registreringer

108
Dyr med registreringer

Registreringer

Hold musen over og se anbefalinger til at forebygge sygdommen

Registreringer pr. måned

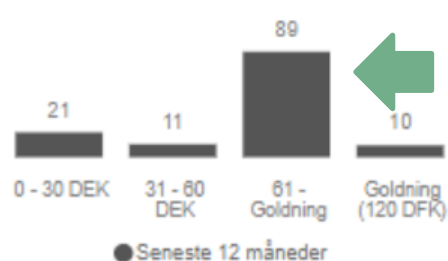

Vis graf pr. laktationsstadie

Registreringer pr. lakt.nr.

Registreringer pr. laktationsstadie

Dyr nr.	Registrering	Lakt. nr.	Dato	Graduering	Genbehandling
	Yverbetændelse	2. kalvs	12-11-2022		Nej
	Yverbetændelse	1. kalvs	12-11-2022		Nej
	Yverbetændelse behandling med NSAID	1. kalvs	10-11-2022		Nej
	Yverbetændelse behandling med NSAID	1. kalvs	09-11-2022		Nej
	Yverbetændelse behandling med NSAID	1. kalvs	08-11-2022		Nej
	Yverbetændelse behandling med NSAID	Øvrige kalvs	30-10-2022		Nej
	Yverbetændelse behandling med NSAID	2. kalvs	29-10-2022		Nej
	Yverbetændelse behandling med NSAID	Øvrige kalvs	22-10-2022		Nej
	Yverbetændelse behandling med NSAID	2. kalvs	16-10-2022		Nej
	Yverbetændelse behandling med NSAID	2. kalvs	13-10-2022		Nej

INNOVATION

Afgoldning

Celletalisten et vigtig værktøj

VÆLG KRITERIER OG KOLONNER

CELLETALSLISTE, DAGS DATO

☒	DYR NR.	CELLETAL 6.SIDSTE	CELLETAL 5.SIDSTE	CELLETAL 4.SIDSTE	CELLETAL 3.SIDSTE	CELLETAL 2.SIDSTE	CELLETAL ▼	YVERLIDELSE	GOLD BEH.	INFEKTIONS GRUPPE ▼	LAKT. NR. ▼	DG. E. KÆLV. ^
☒							104			Raske	1	38
☒							235	←		Ny1Kalv ←	1	39
☒							156			Raske	1	40
☒		114	85	93	435		27		07-09-2022	KurGol	6	41
☒							39			Raske	1	41
☒		60	152	206			12		31-08-2022	KurGol	4	42
☒							69			Raske	1	42
☒		71	111	113			11		31-08-2022	Raske	3	44

Ikkekur

☒	DYR NR.	CELLETAL 6.SIDSTE	CELLETAL 5.SIDSTE	CELLETAL 4.SIDSTE	CELLETAL 3.SIDSTE	CELLETAL 2.SIDSTE	CELLETAL CELLETAL ▼	YVERLIDELSE	GOLD BEH.	INFEKTIONS GRUPPE ▼	LAKT. NR. ▼	DG. E. KÆLV.	DRÆGT.
☒	04669	1063		233	1047	7466	1335		01-06-2022	IkkeKur	6	132	
☒	04917	91	1043	777	2339	4327	3031			IkkeKur	4	470	Nej
☒	05981	843	1088	742	943	731	803			IkkeKur	2	359	Nej

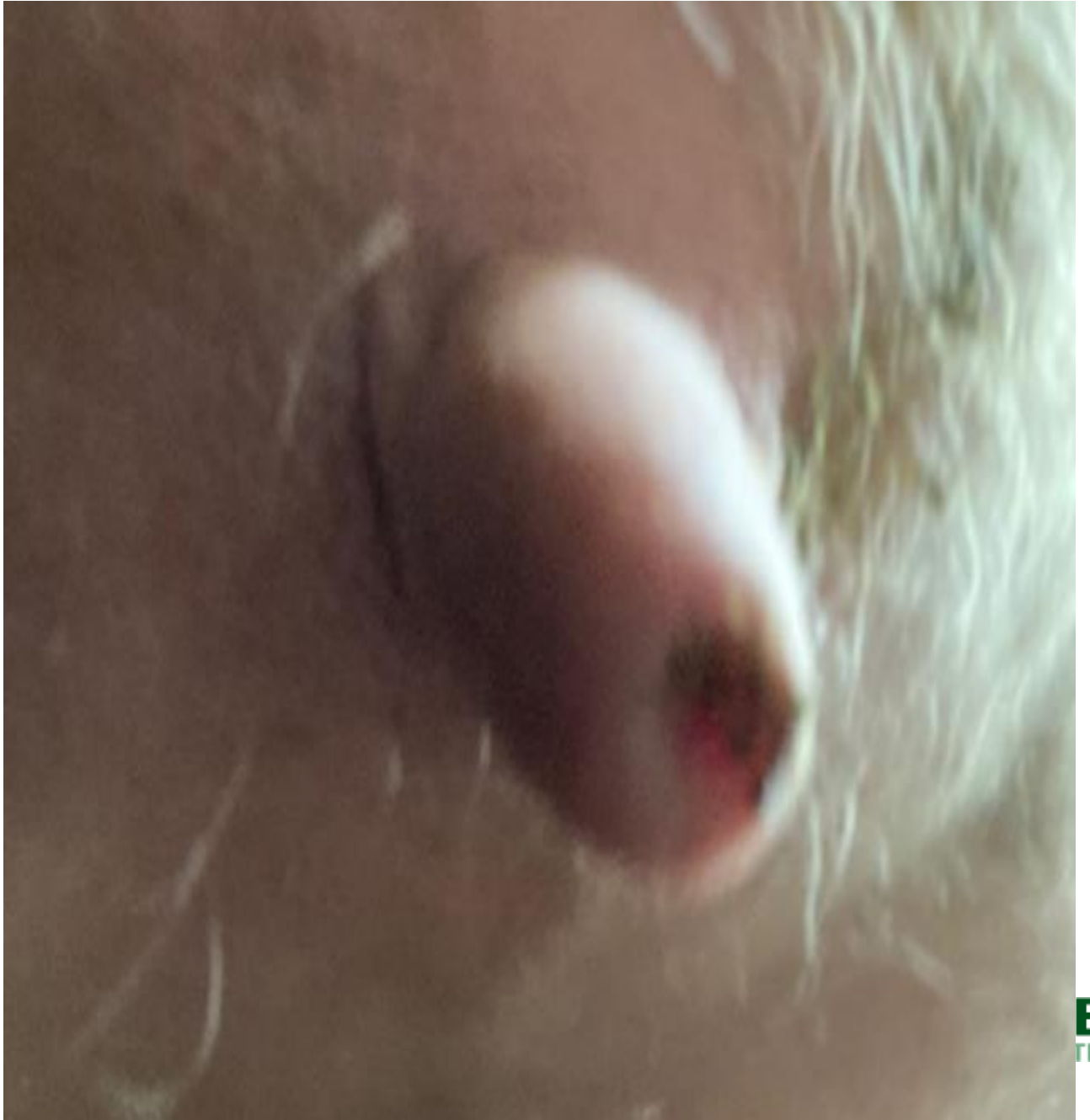
Opsamling af data under malkning

- Landmand tror vi har disse rutiner – 8 malkere og 8 forskellige rutiner! – derfor se alle malkere
- Kvalitet af arbejdet, aftørring, udmalkning, dyp
- Intervaltid fra berøring til maskine kommer på?
- Hygiejne lige fra malkestald til pattespids
- Bruger vi management programmer, hvis vi har?

1,5 gange større risiko for infektion ved score 3 og 4

SCORE 1

Free of dirt

SCORE 2

Slightly dirty

2 – 10 % OF SURFACE AREA

SCORE 3

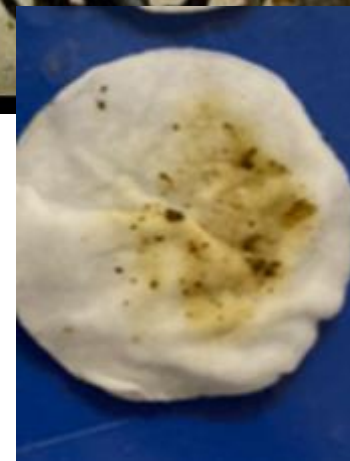
Moderately covered with dirt

10 – 30 % OF SURFACE AREA

SCORE 4

Covered with caked on dirt

>30% OF SURFACE AREA

Pattespidscore

1,5 gange større risiko for infektion ved score 3 og 4

SCORE N
No RING

1

SCORE S
Smooth or Slight Ring

2

SCORE R
Rough Ring

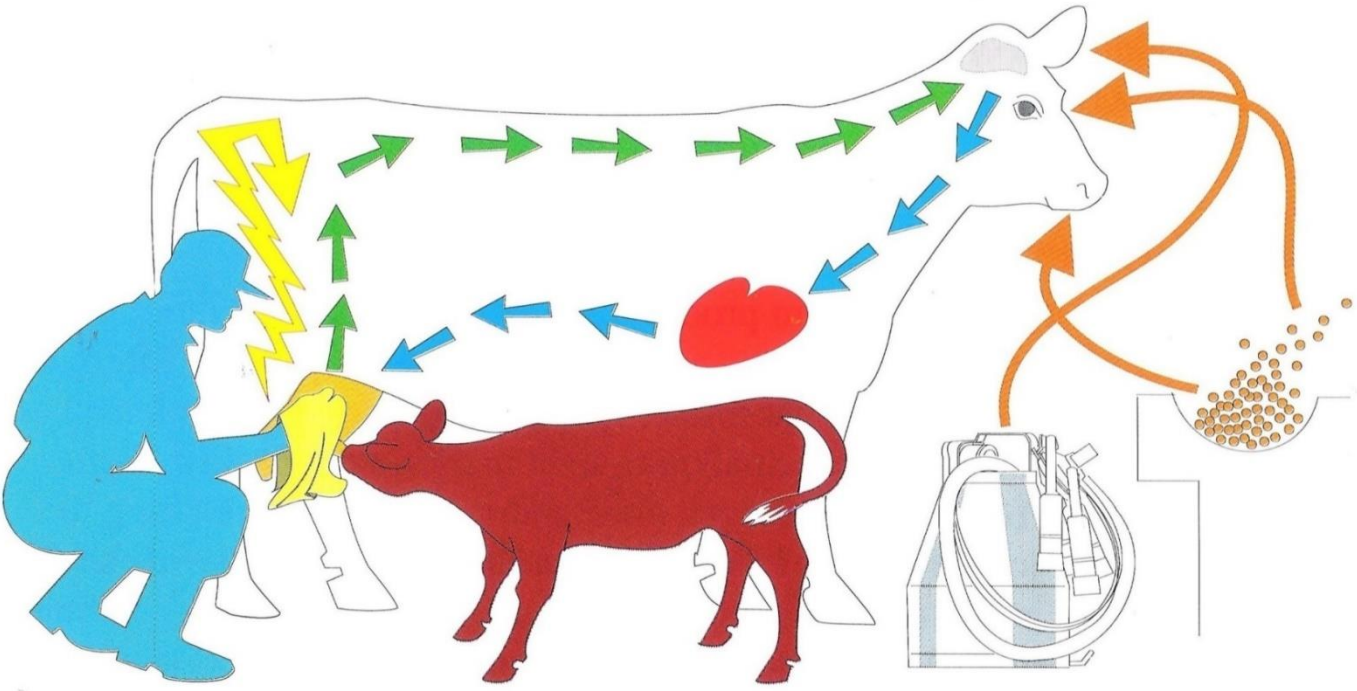
3

SCORE VR
Very Rough Ring

4

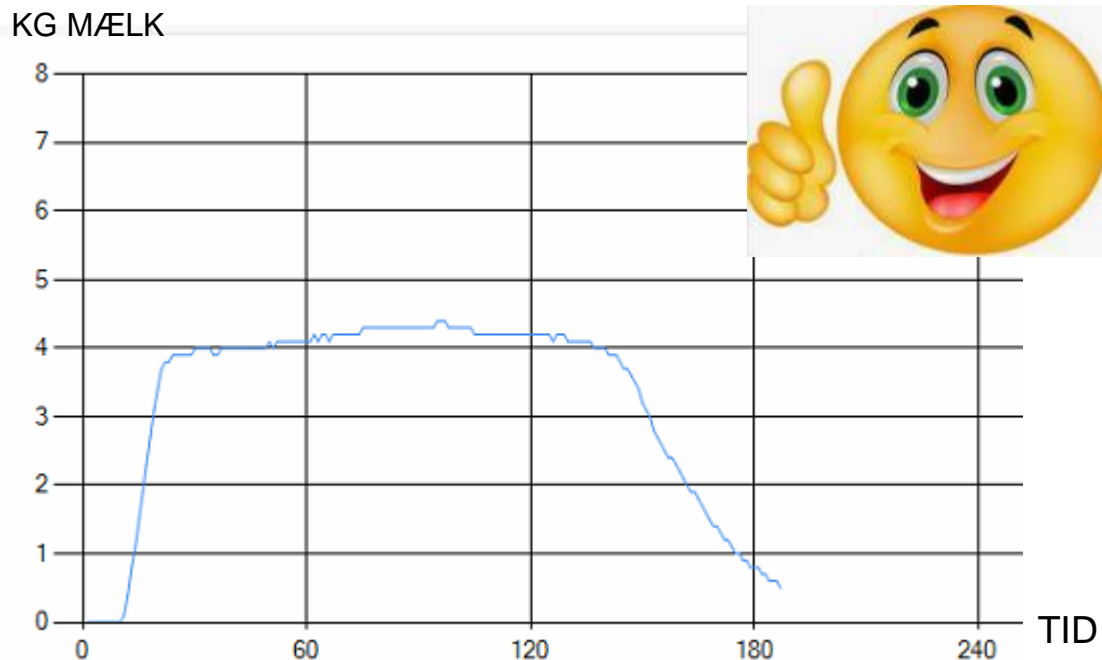

Bimodial malkning = ødelagte pattespidser

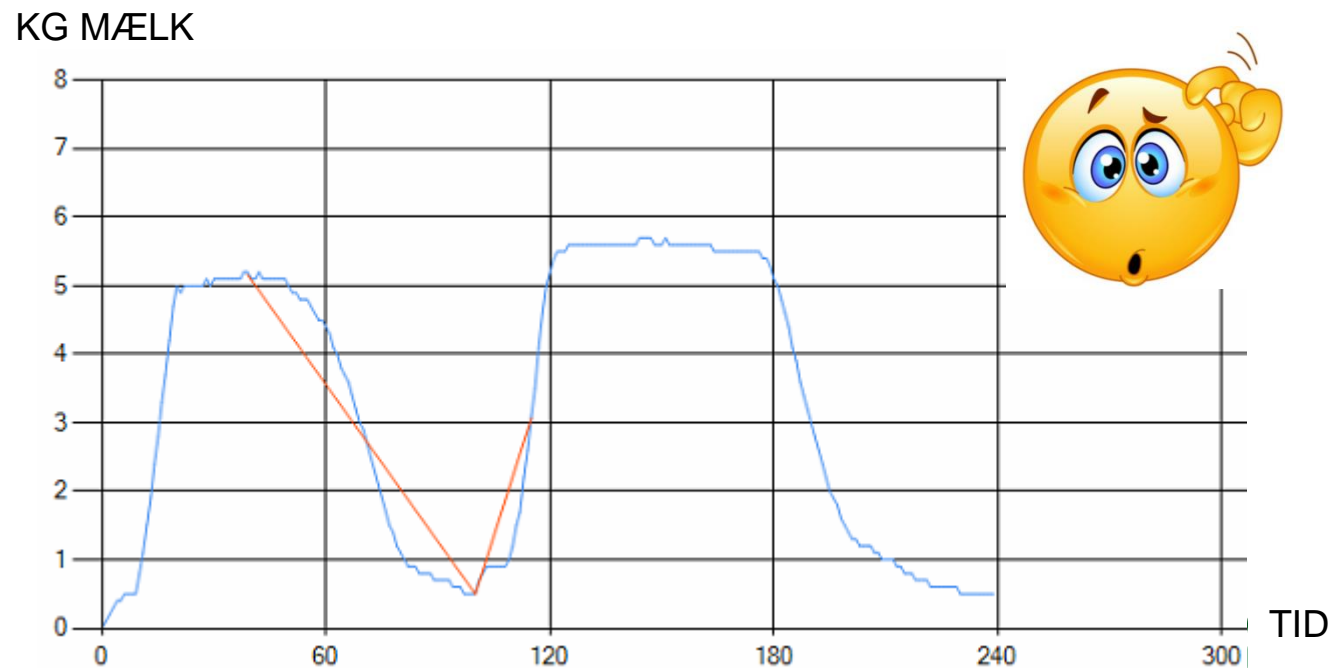

Er køerne forberedt ordentlig til malkning?

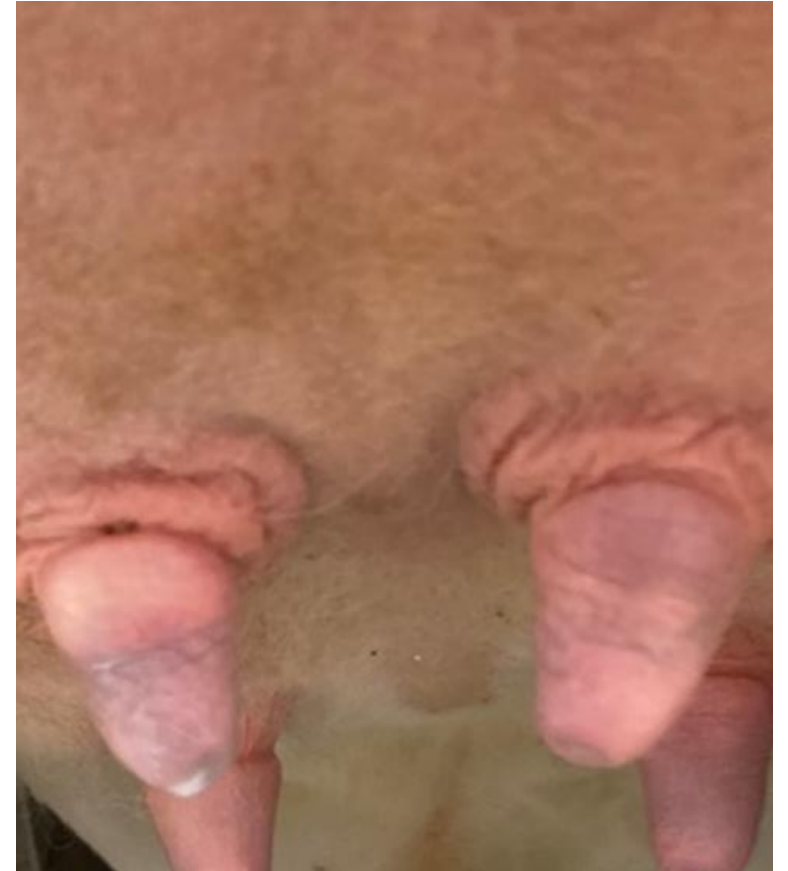
Hvad er målene?

- 50 % mælk de første 2 minutter
- Under 5 % bimodal malkninger
- Stigende flow
- **Pris 1 kg pr. ko pr. malkning**

Indsatsområder i malkestalden

- Udmalkning før aftørring - kontakttid
- Bedre aftørring af pattespidser
- Hygiejne i malkestalden – dypbæger, propper, klude osv.
- Bedre og anden pattedyp
- Stor fokus på indmalkningen af kvier

Indsatsområder øvrige steder

- Udsætter strategi
- Behandlingsstrategi - smertestillende
- Afgoldningen og hygiejne
- CMT test og kirtelprøver efter kontrol
- Aureus køer væk fra 1. kalvs holdet

Hvad skete der?

- Michael lovede hurtig effekt
- Vi så markant færre genpåsætninger
- Der kom stigning i yverbetændelser, lille fald i celletal
- - Pæn udvikling i nyinficerede ved 1. kontrol efter kælvning

- Stigning i celletal, men fald i yverbetændelser
- Stor andel kører under 100.000 i celler
- - manglende "fortyndingseffekt" - MANGE frustrationer

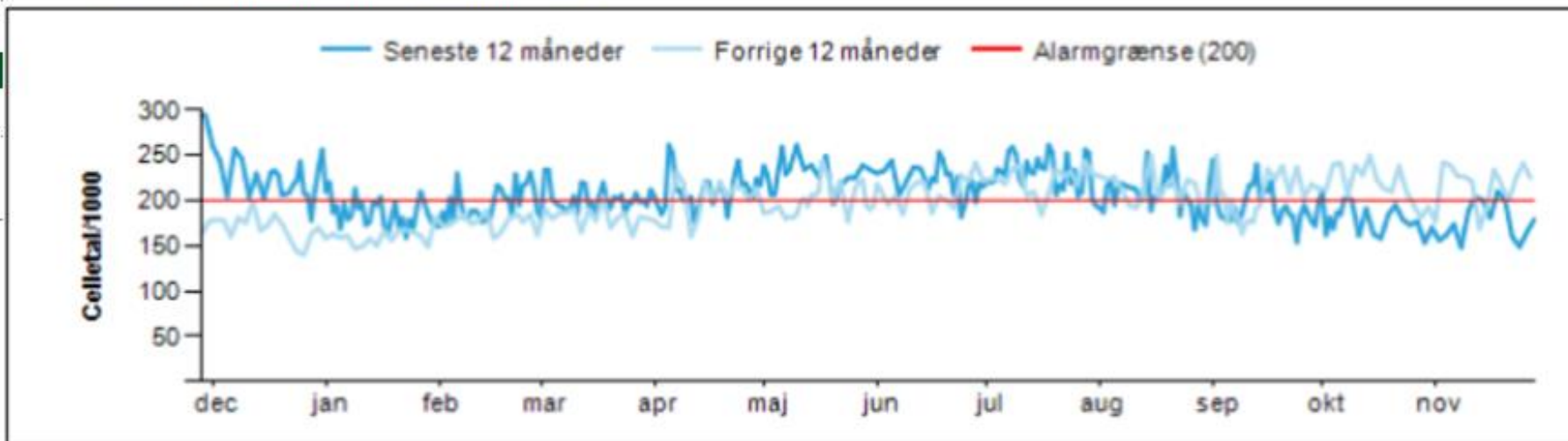
Langt om længe...

- Fald i celletal, nærmest drastisk
- - Mange kronikere gav efterslæb
- - Pæne resultater på kontrol, med enkelte udslag

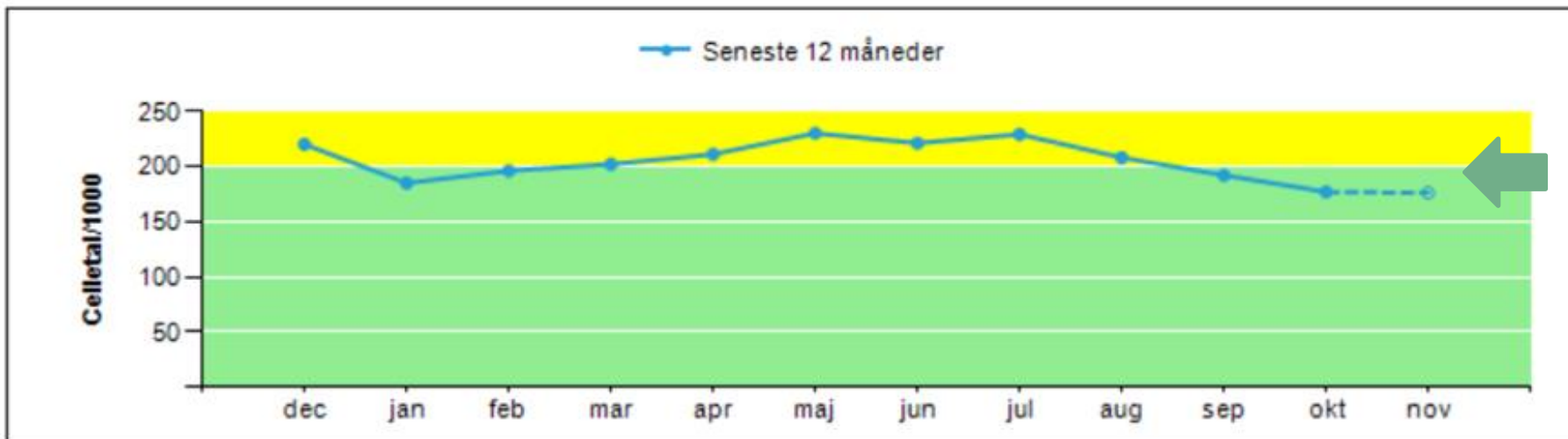

Hvor er vi i dag?

Celletal i leveret mælk, seneste 24 måneder

Geometrisk celletal pr. måned i leveret mælk, seneste 12 måneder

Hvor er vi i dag?

Gns. celletal på kontroldato [redacted]

Kontroldato:	18/5	15/6	3/8
Yktr. alle køer	227	178	252
- 1. kalvs	150	89	194
- 2. kalvs	116	122	187
- Øvrige	351	280	334
Mejeri	222	186	223*

* Sidste tankprøve inden Y-kontrol

Køer med infektion (forhøjet celletal) på kontroldato [redacted]

%-andel (og antal) på kontroldato:	18/5	15/6	3/8	Alarmgrænse
Inficerede i alt	22% (96)	18% (79)	27% (114) ●	22 %
Nyinficerede i alt	12% (41)	6% (22)	18% (61) ●	10 %
- 1. kontrol efter kælv., 1. kalvs	12% (2)	7% (1)	43% (6) ●	8 %
- 1. kontrol efter kælv., øvr. kalvs	15% (4)	0% (0)	32% (9) ●	18 %
- Øvrige (=nyinficerede i laktation)	12% (35)	6% (21)	15% (46) ●	10 %

(Infektion: Celletal/1000 over 200 for 1. kalvs og 200 for øvrige kalvs)

Gns. celletal på kontroldato [redacted]

Kontroldato:	6/9	11/10	8/11
Yktr. alle køer	237	218	180
- 1. kalvs	92	97	80
- 2. kalvs	263	271	185
- Øvrige	322	273	251
Mejeri	192	161*	148*

* Sidste tankprøve inden Y-kontrol

Køer med infektion (forhøjet celletal) på kontroldato [redacted]

%-andel (og antal) på kontroldato:	6/9	11/10	8/11	Alarmgrænse
Inficerede i alt	28% (137)	24% (113)	22% (101) ●	22 %
Nyinficerede i alt	16% (61)	11% (39)	10% (35) ●	10 %
- 1. kontrol efter kælv., 1. kalvs	7% (1)	0% (0)	6% (1) ●	8 %
- 1. kontrol efter kælv., øvr. kalvs	14% (3)	17% (2)	8% (1) ●	18 %
- Øvrige (=nyinficerede i laktation)	16% (57)	11% (37)	10% (33) ●	10 %

(Infektion: Celletal/1000 over 200 for 1. kalvs og 200 for øvrige kalvs)

Registreringer

- Dyrkninger
- PCR
- Yverbetændelse
- Goldning antibiotika
- Intern patteforsegling

Laktationsstadie

- Nykælvere 0-30 dg. efter kælv.
- Laktation 31-60 dg. efter kælv.
- Laktation 61 dg. efter kælv.
- Goldning (120 dg. før forv. kælv.)

Lakt. nr.

- 1. kalvs
- 2. kalvs
- Øvrige kalvs

Vælg periode

- Seneste 12 måneder
- Forrige 12 måneder

Genbehandlinger

- Ja
- Nej

Graduering

Alle

Antal kælvninger pr. måned

Måned	Antal
dec-21	67
jan-22	42
feb-22	37
mar-22	43
apr-22	37
maj-22	38
jun-22	64
jul-22	40
aug-22	46
sep-22	30
okt-22	47
nov-22	55
dec-22	

66 Registreringer

63 Dyr med registreringer

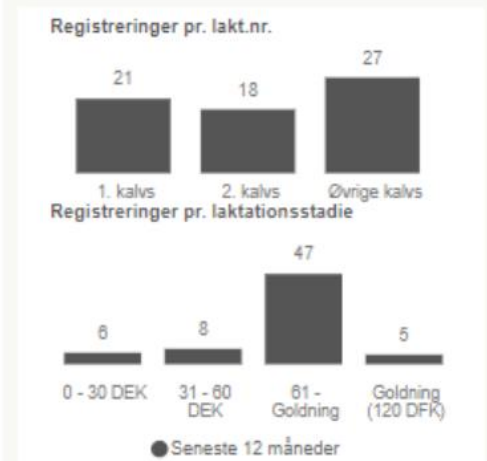
Registreringer

Hold musen over og se anbefalinger til at forebygge sygdommen

Yverbetændelse 66

Yverbetændelse behandling med NSAID 60

Yverbetændelse, akut 1

Dyr nr.	Registrering	Lakt. nr.	Dato	Graduering	Genbehandling
	Yverbetændelse	2. kalvs	12-11-2022		Nej
	Yverbetændelse	1. kalvs	12-11-2022		Nej
	Yverbetændelse	2. kalvs	10-10-2022	Akut	Nej
	Yverbetændelse	1. kalvs	09-10-2022		Nej
	Yverbetændelse	1. kalvs	28-09-2022		Nej
	Yverbetændelse	Øvrige kalvs	23-09-2022		Nej
	Yverbetændelse	Øvrige kalvs	20-09-2022		Nej
	Yverbetændelse	2. kalvs	18-09-2022		Nej
	Yverbetændelse	Øvrige kalvs	09-09-2022		Nej
	Yverbetændelse	1. kalvs	04-09-2022		Nej
	Yverbetændelse	2. kalvs	02-09-2022		Nej
	Yverbetændelse	1. kalvs	02-09-2022		Nej
	Yverbetændelse	1. kalvs	24-08-2022		Nej
	Yverbetændelse	1. kalvs	18-08-2022		Nej
	Yverbetændelse	Øvrige kalvs	12-08-2022		Nej
	Yverbetændelse	Øvrige kalvs	11-08-2022		Nej
	Yverbetændelse	Øvrige kalvs	11-08-2022		Nej

Registreringer

- Dyrkninger
- PCR
- Yverbetændelse
- Goldning antibiotika
- Intern patteforsegling

Laktationsstadie

- Nykælvere 0-30 dg. efter kælv.
- Laktation 31-60 dg. efter kælv.
- Laktation 61 dg. efter kælv.
- Goldning (120 dg. før forv. kælv.)

Graduering

Alle v

Lakt. nr.

- 1. kalvs
- 2. kalvs
- Øvrige kalvs

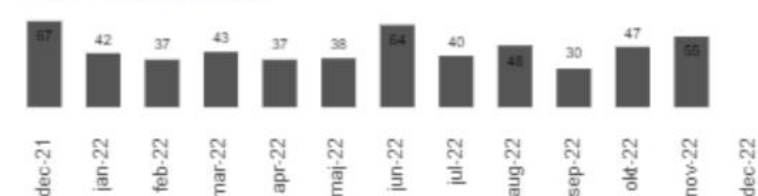
Vælg periode

- Seneste 12 måneder
- Forrige 12 måneder

Genbehandlinger

- Ja
- Nej

Antal kælvninger pr. måned

60

Registreringer

57

Dyr med registreringer

Registreringer

Hold musen over og se anbefalinger til at forebygge sygdommen

Yverbetændelse

Yverbetændelse behandling med NSAID

Yverbetændelse, akut

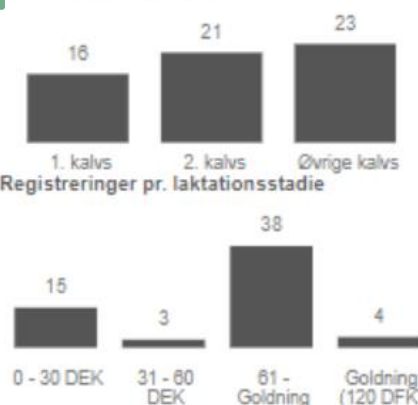

Registreringer pr. måned

Vis graf pr. laktationsstadie

Registreringer pr. lakt.nr.

Dyr nr.	Registrering	Lakt. nr.	Dato	Graduering	Genbehandling
	Yverbetændelse behandling med NSAID	1. kalvs	10-11-2022		Nej
	Yverbetændelse behandling med NSAID	1. kalvs	09-11-2022		Nej
	Yverbetændelse behandling med NSAID	1. kalvs	08-11-2022		Nej
	Yverbetændelse behandling med NSAID	Øvrige kalvs	30-10-2022		Nej
	Yverbetændelse behandling med NSAID	2. kalvs	29-10-2022		Nej
	Yverbetændelse behandling med NSAID	Øvrige kalvs	22-10-2022		Nej
	Yverbetændelse behandling med NSAID	2. kalvs	16-10-2022		Nej
	Yverbetændelse behandling med NSAID	2. kalvs	13-10-2022		Nej
	Yverbetændelse	1 kalvs	11-10-2022		Nej

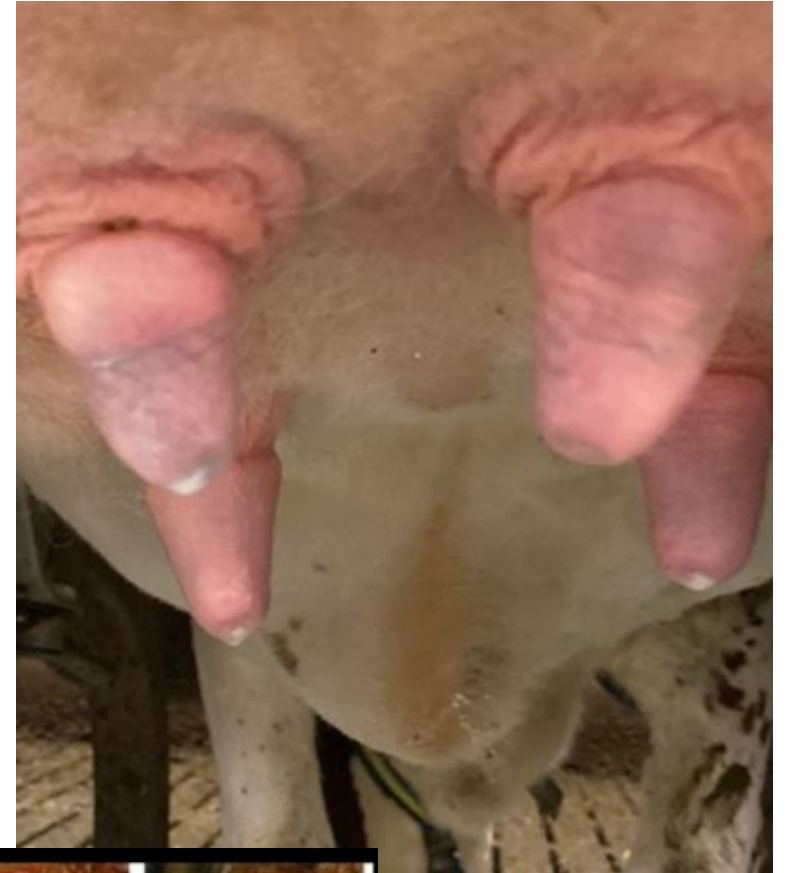
Hvad siger fremtiden?

- Igangværende proces - kæden skal holdes stram
- Tjekker klude
- Viser pæne filtre
- Vedholde rutiner, undgå negativ spiral
- Spændt på hvor langt ned i celletal vi kommer

Afsluttende

- Nærmest ikke lavet forskning på de røde
- Stor variation på patter i røde besætninger – tilgodese de unge køer.
- Lavere flow – ikke plads til fodfejl ved forberedelse

Spørgsmål?